

Sø- og Handelsret — jeg troer, at dette indeholder et stort Vidnesbyrd for, at der ligger en sund og fornuftig Tanke i det Udkast, som Justitsministeren her har fremlagt. Dersom den Oplysning, som den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 5te Valgkreds (Klein) gav, forholder sig rigtig, nemlig at Grundloven skulde forslaaes retlig ganske anderledes, end vi hidtil have forstaaet den, saaledes at dens Bestemmelse om Mundtlighed og Offentlighed i Retspleien kun skulde angaae den criminelle Retspleie, saa siger jeg, at jeg ønsker Thinget og Landet til Lykke med, at denne Fortolkning først kommer i Klar, at der er gaaet 10 Aar hen, inden Noget har været saa skarpsindig at finde den. Den kan jo være rigtig, jeg vil ikke bestride det; men jeg siger, at efter min Betragtningmaade er det et stort Held, at den først nu kommer frem. Jeg kalder det et Held, at vi efter i 10 Aar at have spurgt efter og talt om, hvorkænge det dog kunde være, inden der kom et Forslag, som forsøgte at løse denne Røsteparagraph i Grundloven — jeg siger, at det da er et Held, at den ærede Justitsminister bringer dette Forslag frem; thi dersom vi skulde have ventet efter et Forslag om den criminelle Retspleie i saa Henseende, vide vi fra vor Vinantslovs Forhandling, hvor lange Udsigter det har, og sølgelig vilde der være gaaet en rum Tid hen, inden vi havde faaet fat paa at undersøge, hvad denne Paragraph om Mundtlighed og Offentlighed i Retsvæsenet skulde sige. Det er naturligt, at naar der fremkommer et Lovforslag af det Omfang som nærværende, vil der af hvert enkelt Medlem, der vil udtale sig derom, kunne gjøres Indvendinger derimod; — jeg for mit Vedkommende skal ikke opholde Thinget ret længe. Jeg har allerede udtalt, at jeg anseer dette Forslag for at gaae i en folkelig og grundlovmæssig Retning. Den Tanke, der ligger deri, er allerede bleven grundlagt i det Udkast, der først kom frem, og Enhver, der gennemlæser de Motiver, som ledsage Udkastet, maa være enig i, at der er steet en meget omhyggelig Undersøgelse baade fra Theoretikere og Praktikere, som alle have været Zuvister, inden det nuværende Forslag er kommet frem, og at der deri maa ligge en Betryggelse for, at man

ikke vil støde af theoretisk og practisk Retsorden omkuld ved dette Forslag. Den ene af de Adresser, jeg før nævnte, gjør et Forslag, der for mig har været meget tiltalende; jeg veed imidlertid ikke, om det kan gennemføres. Jeg troer ikke, at det er nævnt under Forhandlingerne her i Salen i Aften. Det gaaer ud paa, at den foreslaaede Sø- og Handelsret gives en saadan Indretning, at den blev anden Instants for alle Sø- og Handelsretssager i hele Danmark. Jeg troer, det vilde være meget gavnligt, om dette Spørgsmaal kunde komme under Forhandling i det Udvalg, der vil blive nedsat; thi det har vist temmelig lange Udsigter med, at Underdomstolene kunne faae en Omdannelse. Jeg maa her gjøre den Bemærkning, som allerede er fremkommen fra Rigsdagsmanden for Viborg Amts 5te Valgkreds (Klein), at der ikke vil blive overmaade mange Sager at paaføende for den vordende Sø- og Handelsret, og er enig med ham i, at der verserer meget faa Handelsretssager for Retterne af det Slags, der ville komme ind herunder. Søretten behandler kun faa Sager, og en meget stor Deel af dem angaaer ubetydelige Gjenstande og bliver strax afgjort ved Forlig. For de andre kjøbenhavnske Retter er det ikke ofte, at der verserer Handelsretssager imellem Handlende, som boe i Kjøbenhavn; men derimod verserer den allerførste Part mellem kjøbenhavnske Handlende, som Sagsøger, og Provindshandlende, som Indstævnte. Det er netop de større kjøbenhavnske Handlende, som ved at indbringe deres Fordringer i Provindserne føle Manglerne af, at der ikke er en handelskyndig Domstol, men at der overalt i Landet er Domstole, som bevæge sig med den utvøligste Sneglelangsomhed. Dette mener jeg kunde mulig rettes ved at drage Handelsretssagerne fra hele Landet ind under denne Ret som 2den Instants. Jeg er ogsaa overbevist om, at den Maade, hvorpaa Forligsvæsenet foreslaaes ordnet i dette Lovudkast, vil gjøre, at en stor Mængde Sager, som hvis de skulde behandles ved de ordinære Forligssecmissioner, vilde blive henviste til Retsgang og idetmindste for Endeel blive procederede, ville blive forligte for Sø- og Handelsretten. Ogsaa dette Punkt ansees for en stor